

Posudek oponentky diplomové práce

Autorka: Bc. Denisa Pražáková

Název práce: Činnost NNO zaměřená na integraci čínské menšiny na území České republiky

Oponentka: Mgr. Selma Muhič Dizdarevič, Ph.D.

Kritéria hodnocení:	Hodnocení (1 – 4):
Zdůvodnění relevance tématu vzhledem k oboru Studia občanského sektoru <i>Je téma relevantní vzhledem k oboru? Je dobře zdůvodněno?</i>	1
Stručné slovní hodnocení: Téma práce se z podstatné části týká organizací občanského sektoru zabývajících se integrací.	
Kvalita teoretického/konceptuálního rámce práce <i>Nakolik je obsah rámce relevantní vzhledem k tématu práce? Do jaké míry byla studovaná literatura představena přehledně a kriticky? Byla použita zahraniční literatura?</i>	3
Stručné slovní hodnocení: Teoretická část obsahuje mnoho prvků, které nelze označit za teorii. Kromě právních úprav, teoretická část nabízí mnoho definic a málo teorie.	
Formulace cílů, výzkumných otázek či hypotéz <i>Jsou dostatečně konkrétní a jasné? Odpovídají tématu práce a jejímu teoretickému/konceptuálnímu rámci?</i>	3
Stručné slovní hodnocení: Autorka uvádí, že její práce je čistě popisná, navíc z podstatné části zkoumá integrační činnost NNO, čínská menšina v tomto kontextu zůstává jako doplněk výzkumu.	
Metody získávání a analýzy dat a jejich použití <i>Je vhodně zvolen, zdůvodněn a v průběhu výzkumu realizován design výzkumu/výzkumný rámec? Jsou využité techniky sběru dat, vzorek a metody analýzy dat dobře popsány, zdůvodněny a realizovány v rámci výzkumu vzhledem k výzkumným otázkám? Jsou diskutovány limity výzkumu a jeho etické aspekty?</i>	2
Stručné slovní hodnocení: Metodologie sleduje klasický kvalitativní výzkum, ale kvůli špatnému nastavení výzkumné otázky (integrace nikoli integrace čínské menšiny) pokulhá.	
Kvalita závěrů práce <i>Byly naplněny praktické nebo teoretické cíle a zodpovězeny výzkumné otázky práce? Jak byla formulována praktická doporučení, pokud byla cílem práce?</i>	3
Stručné slovní hodnocení: Autorka kvůli nedostatkům informací z výzkumu občas spekuluje, uvádí informace o Číňanech mimo kontext výzkumu, interpretuje citace tak, že protirečí slovům respondentů/tek.	
Práce se zdroji <i>Je v práci dodržen jednotný standard odkazů na literaturu a prameny?</i>	1

Byly v práci použity zdroje uvedené na seznamu použité literatury a pramenů?	
Stručné slovní hodnocení: Práce se zdroji solidní.	
Struktura práce, formulační a gramatická úroveň, grafická úprava Je práce vhodně strukturovaná? Odpovídá formulační i gramatická úroveň magisterské práci?	
Stručné slovní hodnocení:	

Celková známka před obhajobou: 3

pozn.: Lze udělovat známky od 1 do 4. V případě, že bude jedna část práce hodnocena známkou 4, je třeba práci nedoporučit k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

(Je nutno vyplnit, aby se student mohl připravit na obhajobu; počet témat a připomínek upravte podle Vaší potřeby.)

Předložená diplomová práce si klade za cíl zjistit víc o procesu integraci čínské menšiny, ale v podstatě zkoumá integrační aktivity NNO, což autorka měla zohlednit jak v názvu, tak ve výzkumném designu a na konec i v závěrech své práce. Samotný respondenti/ky uvádí, že je čínských klientů/tek málo a je otázkou jestli na základě tak zanedbatelného počtu lze cokoli vyvozovat směrem k integračním službám pro konkrétní skupinu.

Konkrétně:

- Autorce hrozí nebezpečí generalizace, počet čínských migrantů ve světě je značný, navíc jsou všude a sociální kontext země, do které migrují, určitě má význam pro jejich způsob života. Např. „Jednalo se o velice posvátnou věc, je třeba se o duchy předků starat, jakmile by došlo k zanedbávání, znamenalo by to pro celou rodinu hanbu a neštěstí. Tudíž opuštění domova, znamenalo opuštění hrobů. Tento akt byl pokládán za vyjádření veliké neúcty předkům.“ O jakém období autorka mluví? Existují též Číňane, kteří vyznávají ateismus, nebo ty neemigrují?
- V úvodu se vyskytuje hodně obecných tvrzení, bez zdrojů.
- Na str. 7, jaký problém autorka řeší kromě popisu: „Cíle a výzkumné otázky byly stanoveny tak, aby vedly k získání informací, které bude možné dále analyzovat a dosáhnout tak cenných informací k celé této problematice. Cílem mé diplomové práce je

popis činností vybraných nestátních neziskových organizací, které tyto organizace využívají při integraci čínské menšiny na území České republiky.“

- Hodně právních úprav do str. 19, definice, málo teorie
- Str. 21: „V rámci prosazování integrační politiky má také velice zásadní slovo Konsorcium NNO.“ Místo aby doložila tvrzení, autorka kopíruje z jejich stránek seznam činností.
- Časté neodborné vyjadřování: str. 24 „příchod multikulturalismu“; str. 25: “Obzvláště zaměříme-li se na vztahy Ameriky s Velkou Británií, se kterou se nerozešli v dobrém.“ Str. 29: „Bosswick a Heckmann považují za projev úspěšné integrace asimilaci. A to právě proto, že se tímto aktem migranti přizpůsobili majoritní společnosti se vším všudy.“ Str. 32: „O tom, že by se zde Číňané usadili, nebylo vidu ani slechu.“
- Str. 25 cituje nekriticky Baršu: „Zde dochází k tzv. „melting pot“ (tavícímu kotlíku) – „multikulturní politika ve smyslu nikoli rovného uznání mnoha paralelních kulturních entit, identit, ale jako vytvoření zvláštní americké identity, která vycházela z kombinace mnoha odlišných kulturních identit jednotlivých minorit.“ (Barša 2003)“, je to složitější a liší se od generace ke generaci přistěhovalců, což je trvalý proces.
- Str. 26: „Občanství bylo v Německu pouze pro rodilé Němce, situace se změnila až avšak po druhé světové válce, kdy bylo možné získat občanství i pro ne-rodilé Němce. Výsledkem celého dlouhého procesu bylo to, že Německo přistoupilo k přehodnocování integrační politiky a vydalo se směrem k většímu důrazu na začleňování přistěhovalců.“ Nejasná pasáž, zákon o státním občanství se v Německu změnil až v roce 2000.
- Str. 33: „Číňané, kteří zde žijí od malička, již s českým jazykem nemívají potíže. Učí se jej ve škole, kde jsou obklopeni českým prostředím. Učí se také porozumět české kultuře, mají české kamarády, tudíž jim nedělá takové problémy integrovat se do české společnosti. Právě proto existují v České republice neziskové organizace, které se snaží migrantů s českým jazykem a jinými problémy pomoci.“ Jak právě proto?
- Autorka v rekapitulaci teoretické části mluví o integraci jako o procesu, což je velice obecná definice. Slibuje, že bude teorii využívat ve výzkumu, nebo je prověřovat, přičemž tvrdí, že je její práce čistě popisná.
- Práce je obecně plná frázi, které nic neznamenají např. str. 34: „Prointegrační činnost NNO je v současné době hojně využívána.“ Nebo „Čínská klientela je v rámci vybraných NNO často považována za raritní a ne příliš častou, ale není tomu tak, neboť k nám proudí stále více příslušníků čínské menšiny.“ Nebo „Z hlediska objasnění čínské menšiny a jejich způsobu integrace uvádím v teoretické části práce stručný nástin toho, jak se věci mají.“ Autorka touží představit nám čínskou skupinu lidí žijících v CR, ale téměř jediný přínos práce je, že tato skupina dosud nebyla popsána. Jak to souvisí s OS se uvádí v další části práce, ale zůstává nejasné, když jsou Číňané raritou, jako hodnotu má i ten samotný popis a nebylo by zajímavější zjišťovat, proč Číňané služby NNO nevyužívají nebo jak funguje jejich integrace bez NNO.

- Str. 34: „Zbytek informací je od autorů čínských, tudíž přeloženo z jazyka čínského.“ Od čínských autorů píšících o čínské menšině v ČR?
- Je něco specifického na integračních činnostech NNO v případě čínské menšiny, nebo by výzkum vypadal úplně stejně ať se jedná o jakoukoli menšinu? Autorka opakuje, že příliv migrantů (který se v ČR v podstatě nekoná) je důvodem proč je její práce aktuální, zároveň ale tvrdí, že se zaměřuje výhradně na čínskou menšinu.
- Jak to autorka zjišťovala str. 41 „Avšak vždy bylo podmínkou to, že museli mít o celé problematice rozsáhlé informace a hluboký vhled.“
- Kapitola 3.1.3 zcela zbytečná, všechny informace jsou dostupné online a jedná se v podstatě o jejich zkopírování do DP, bez analýzy nebo téměř bez jakéhokoli zásahu autorky. Jaký je význam těchto informací pro výzkum (včetně loga jednotlivých NNO)?
- V čem je rozdíl mezi integrační a prointegrační službou? Proč autorka neustále hovoří o prointegrační místo o integrační činnosti NNO?
- Graf 1 – solidní.
- I v dotazníku, autorka se ptá, jaké služby NNO nabízí, ale neptá se, jaké služby čínští klienti využívají, otázkou je, jestli se práce neměla jmenovat integrační aktivity NNO.
- Jak to autorka zjistila? „Za jakýsi sekundární cíl, který může nastat až po využití služeb NNO, by se tedy dalo pokládat získání pocitu sounáležitosti s majoritní společností a identifikace se sociálními, etnickými, lokálními skupinami. Do sekundárních cílů jej řadím proto, že NNO přímo v rámci svých aktivit neovlivní naplnění tohoto cíle.“
- Na základě čeho vybírala autorka vždy několik citací z výzkumu, aby potom podala někdy zcela jiné závěry a vysvětlení. Např. citát na str. 71 říká, že NNO nechtějí rozšiřovat služby, jelikož chtějí pokračovat v poskytování toho, co umí dělat, autorka pak přidává, že je to z toho důvodu, že jiné NNO ostatní služby poskytují. Bud měla uvést relevantní citace nebo rovnou říct, že se jedná o její interpretaci výpovědí respondentů/tek, které necituje.
- Str. 73, podstata problému celé práce a překrucování výpovědí respondentů/tek: „Když jsem totiž v rámci výzkumu zmínila pojem čínští migranti, objevil se na tvářích respondentů zmatený výraz. Když jsem však v rámci výzkumu plynule na toto téma přešla, nezaznamenala jsem žádné známky odmítavého přístupu. Čemu se vlastně respondenti tak bránili? Především byli zaskočeni otázkou na tuto menšinu, neboť podle nich čínských klientů v rámci neziskových organizací v České republice není mnoho. Alespoň si to respondenti myslí. Avšak je to také dáno tím, že v rámci prointegračních aktivit se často stává, že si až tak moc neuvědomují rozdílnost asijských migrantů. Tím samozřejmě nechci nikterak hanobit praktiky NNO, které se zaměřují na integraci migrantů, taktéž se tomuto úsudku vyvarují organizace v rámci jazykových kurzů, kde je třeba vědět, z jaké země onen migrant je. Avšak prvotní reakce byla vždy stejná. Nejdříve mi byla dána informace, že čínských klientů moc neměli, ale postupně si začali v rámci rozhovoru vzpomínat na různé případy. Ve finále čínských klientů zase tak málo nebylo.“

- Kvůli nedostatku informací z výzkumu, autora přechází uprostřed interpretace odpovědí na obecná tvrzení o občanech Číny a odkazy na další výzkumy.
- Zcela nelegitimní závěr: „NNO spolupracují s čínskými migranti méně často, než je tomu u minorit jiných národností. Avšak není to až tak zanedbatelný počet klientů, jak by se mohlo na prvním pohled zdát. Samotní respondenti se o tom přesvědčili, když si v průběhu rozhovoru ve většině případů uvědomili, že zase tak málo čínských klientů neměli. Na začátku jsem z nich vždy cítila obavy, zda mi budou moci vůbec nějaké informace o spolupráci s čínskými klienty poskytnout. Někteří se i kvůli tomuto tématu obávali na rozhovor přistoupit a pokládali za zbytečné se do rozhovoru na toto téma vůbec pouštět. Pár oslovených NNO dokonce spolupráci na základě informace, že se výzkum týká spolupráce s příslušníky čínské menšiny, odmítlo. Avšak ti, kteří na rozhovor přistoupili se skutečně sami předem nebo v průběhu rozhovoru přesvědčili o tom, že čínských klientů neměli vůbec málo. Poskytli mi tak dostatečné množství informací potřebných k analýze a k objasnění skutečností, které s touto problematikou souvisejí.”
- Str. 85 „Svoji práci jsem konkrétně orientovala na prointegrační činnost nestátních neziskových organizací, které se zaměřují v rámci integrace i na čínskou menšinu na území České republiky.“ To, že čínská menšina bude jakýmsi doplňkem výzkumu, se dozvídáme v závěru. Název práce o tom nevyovídá.
- Měla se ptat Číňanů proč: „Tudíž je zřejmé, že v ČR oproti jiným menšinám není Číňanů mnoho. Otázkou přesto zůstává, proč dochází ke spolupráci NNO s čínskými klienty tak zřídka. Dle výpovědí respondentů je to do značné míry zapříčiněno problémem jazykové bariéry cizinců. Konkrétně čínští klienti nemají až do určité chvíle potřebu se českému jazyku intenzivně učit. Většinu se učí tzv. za běhu, co odposlouchají atd. Hodně času tráví s čínskou komunitou, tudíž mluví převážně jazykem mateřským. Avšak když už pro pomoc do NNO přijdou, je jim nabídnut kurz českého jazyka, který často využívají.“ Bylo by zajímavé k výzkumu přidat informace od čínských občanů/nek nebo klientů/tek.

Práci doporučuji k obhajobě a s přihlédnutím k obhajobě navrhuji známku 3.

Celkové vyjádření/komentář oponenta práce:

(Není povinné.)

***Katedra studií občanské společnosti
Fakulta humanitních studií
Univerzita Karlova v Praze***

***Department of Civil Society Studies
The Faculty of Humanities
Charles University in Prague***

V Praze dne 25. srpna 2016

.....

Podpis oponenta práce.